

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDS59S0003

โครงการ : การศึกษาทรัพยากรชุมชนสู่การท่องเที่ยวใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)

นักวิจัย : ดร.ปรัชญาภรณ์ ไชยคช (คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่)

Email : drkorntat@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 ปี (ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2558 – 30 พฤศจิกายน 2559)

การศึกษาศักยภาพทรัพยากรชุมชนสู่การท่องเที่ยวใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พื้นที่วิจัย ประกอบด้วย ชุมชนท่าหิน อำเภอสตงพระ ชุมชนท่าประดู่ อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ชุมชนบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ชุมชนตาพะเยา อำเภอธารโต จังหวัดยะลา และชุมชนวัดชลธาราสิงเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทรัพยากรที่สนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชน และศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนใน 4 จังหวัด สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย การศึกษาจากเอกสาร การสำรวจพื้นที่ และการสัมภาษณ์เชิงลึก และการจัดประชุมกลุ่มย่อย ผลการศึกษาพบว่า องค์ความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรมได้รับการถ่ายทอดสู่ชุมชนพื้นที่เป้าหมาย ประกอบด้วย การจัดทำเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงาน ทรัพยากรในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวประกอบด้วย ทรัพยากรทางธรรมชาติ พหุวัฒนธรรมไทยพุทธ ไทยมุสลิม และไทยเชื้อสายจีน โบราณสถาน โบราณวัตถุ และวิถีชีวิตชุมชนตามความแตกต่างของภูมิประเทศ เขา ป่า นา เล ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดการทรัพยากร พบว่าผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้นำศาสนา ตำรวจ ทหาร อุทยานแห่งชาติ และแกนนำชุมชนกลุ่มต่างๆ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรด้านสถานการณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การท่องเที่ยวโดยชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว หน่วยงานทางวิชาการ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน การประชาสัมพันธ์และการตลาดเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยอาศัยงานวิจัยเป็นฐาน การต่อยอดทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนไปสู่การท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยวทางเลือก การสร้างมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน

คำหลัก: ทรัพยากรท่องเที่ยวใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้, การมีส่วนร่วม, การท่องเที่ยวโดยชุมชน และ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม